

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації»

ПОСВІДЧЕННЯ № 243
про реєстрацію проведення заходу
від 02 лютого 2026 р.

одержувач	Полтавський державний аграрний університет
назва заходу	IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України Фесенка Дмитра Мусійовича
дата і місце проведення	26 березня 2026 року м. Полтава
орієнтовна кількість учасників	300

Завідувач відділу інформаційного
забезпечення міждержавного
науково-технічного співробітництва

В.В. Матусевич

ШКУЛЬ СВІТЛАНА, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА**, к.е.н, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Протягом останніх років стрімко зростає попит на впровадження технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) в усіх сферах суспільного життя, і бухгалтерський облік не є винятком. Сучасний фахівець із обліку і оподаткування щодня опрацьовує колосальні масиви даних, що потребує не лише високої концентрації, а й глибоких теоретичних знань та практичних навичок. Бізнес уже давно трансформував паперову звітність у цифрову, опанувавши системи автоматизації, тож інтеграція ШІ є логічним наступним етапом еволюції професії. Водночас суспільство все ще перебуває на стадії дискусій: попри очевидні переваги, використання ШІ супроводжується певними упередженнями, стереотипами та етичними суперечностями щодо безпеки й надійності таких технологій. Переваги та недоліки використання технологій ШІ в обліку наведено у табл. 1.

Таблиця 1 - Переваги та недоліки використання технологій штучного інтелекту в обліку

Переваги	Недоліки
Автоматична перевірка документів, виявлення неточностей та дублювань	Недостатній рівень підготовки персоналу та слабка матеріально-технічна база підприємства
Швидка обробка даних, гнучкість та точність	Автоматизація може знизити зацікавленість співробітників у логічному розумінні та аналізі облікових процесів
Зменшення навантаження на бухгалтера у рутинних операціях	Розроблення або придбання технологій ШІ можуть бути потребувати значних витрат
Можливість поєднання з хмарними сервісами, електронним документообігом	Автоматизовані системи є привабливими для кібератак
Мінімізація людських помилок при введенні, класифікації та обробці інформації	Відсутність законодавчих норм щодо застосування даної технології
Використання ШІ для аналізу великих об'ємів даних у процесі стратегічного планування та прогнозування	Ризик втрати кваліфікованих спеціалістів через заміну їх функціональних обов'язків штучним інтелектом

Аналізуючи досвід упровадження систем ШІ за кордоном, недоліки та переваги їх застосування, можливості та виклики, ефективність та якість підприємство приймає рішення про необхідність залучення технологій до своєї діяльності. Такі великі компанії як Deloitte, EY, PwC та KPMG імплементують технологію штучного інтелекту у свою діяльність [1], [2], [3].

Облік основних засобів є окремою ділянкою бухгалтерської роботи і потребує окремих знань та умінь зважаючи на сферу діяльності підприємства та

його масштаби. Це не лише придбання обладнання та його списання, це – ремонт модернізація [5], нарахування амортизації, реалізація або ліквідація, оренда вхідна або вихідна тощо. Важливим є контроль за станом основних засобів, ефективністю їх використання та прийняття рішень щодо оптимізації виробничих процесів. Дані завдання потребують багато часу, знань та навичок. Проте, завдяки зваженому та розумному залученню до облікової роботи систем штучного інтелекту, можна досягти балансу між роботою людини та новітніх технологій.

Застосування ІІІ в обліку основних засобів дозволяє створити «розумну» систему управління активами, де програма самостійно виявляє розбіжності між фактичними та обліковими даними, пропонує варіанти коригувань і формує рекомендації щодо оптимізації використання майна, табл. 2.

Таблиця 2 - Напрями застосування ІІІ в обліку основних засобів

Напрямок	Деталізація процесу
Автоматизація первинного обліку	Розпізнавання первинних документів Автоматичне визначення типу об'єкта, дати введення в експлуатацію, постачальника, вартості тощо Встановлення кореспонденції рахунків та групи ОЗ відповідно до МСФЗ чи НП(С)БО
Оцінка та переоцінка	Аналіз ринкових цін на схожі активи для визначення справедливої вартості Забезпечення єдиного підходу до оцінки основних засобів по всіх підрозділах Оцінка галузевих, ринкових, економічних чинників на зміну ціни
Контроль стану та ефективності використання ОЗ	Виявлення надмірного навантаження, простоїв, поломок та надання рекомендацій щодо оптимізації використання або заміни об'єкта Аналіз даних з GPS-трекерів, зокрема для транспорту
Інвентаризація	Використання камери чи дрона, що може розпізнавати основні засоби і співставляти з обліковою базою даних Автоматичне виявлення розбіжностей між фактичною наявністю ОЗ та обліковими записами Виправлення розбіжностей, яка були виявлені у ході інвентаризації
Контроль операцій	Аналіз відповідності здійснюваних операцій вимогам нормативних документів та вчасне виявлення порушень або помилок
Управлінський та фінансовий аналіз	Аналіз структури та ефективності використання основних засобів Прогнозування потреби в оновленні об'єктів чи інвестиціях у нове обладнання
Прогнозування	Прогнозування зносу активів, витрат на обслуговування Планування модернізації, параметрів збереження вартості активів

У перспективі такі рішення можуть інтегруватися з технологіями Інтернет речей (IoT), що забезпечить автоматичний збір інформації про стан обладнання в реальному часі. Вже наразі існують глобальні ІІІ програмні продукти для роботи основними засобами. «DualEntry Fixed-Asset Management» автоматизує весь життєвий цикл активів: від класифікації та введення в облік до амортизації, списання, з-поміж яких: автоматичне заповнення полів з GL-

транзакцій, AI-копілат для підказок по коригуваннях, автоматичні звіти. Відтак «Newgen Fixed Assets Management» має «генеративний» підхід (GenAI) та цифровізацію записів: централізація даних, AI-управління сповіщеннями, контроль стану активів [4].

Україна не відстає від сучасних технологій, тому вже зараз є приклади облікових програм, що базуються на роботі штучного інтелекту, які можуть бути впроваджені і сумісні з наявними автоматизованими системами або можуть бути адаптовані під українські потреби обліку основних засобів і мають потенціал підключення ШІ-функцій. Деякі з них – не суто «ШІ для обліку ОЗ», але можуть бути використані або налаштовані для таких задач. До прикладу, «AI-Бухгалтер» – український стартап, сервіс автоматизації бухгалтерії на базі ШІ (для ФОП та малого бізнесу). Не спеціалізується саме на обліку основних засобів, але може містити модулі, які допоможуть в автоматизації введення даних і звітності. Навіть відомі бухгалтерські продукти можна оптимізувати та додати нові функції з використанням штучного інтелекту, зокрема і у частині обліку основних засобів [3].

Отже, впровадження технологій штучного інтелекту у сферу бухгалтерського обліку, зокрема в облік основних засобів, відкриває нові можливості для підвищення ефективності, точності та оперативності облікових процесів. ШІ здатен автоматизувати трудомісткі завдання, такі як оцінка та переоцінка активів, розрахунок амортизації, контроль стану та інвентаризація, забезпечуючи при цьому достовірність даних і скорочення часу на їх опрацювання. Водночас повна інтеграція ШІ вимагає модернізації програмного забезпечення, підготовки фахівців і формування належної нормативно-правової бази. Майбутнє бухгалтерського обліку основних засобів полягає у гармонійному поєднанні професійних навичок людини та аналітичних можливостей штучного інтелекту.

1. Король С., Ромашко О. Штучний інтелект у бухгалтерській діяльності. *Scientia fructuosa*. № 154, 2. 202.
2. Костенко Ю.О., Лайчук С. М., Косташ Т. В. Використання штучного інтелекту для оптимізації процесів обліку та звітності в українських компаніях. *Актуальні питання економічних наук*. № 8. 2025.
3. Штучний інтелект в бухгалтерському обліку. Як це трансформує роботу. 2025. URL: <https://www.softinform.com.ua/news/shtuchnyi-intelekt-v-bukhhalterskomu-obliku-iak-tse-transformuie-robotu/>.
4. Features of Newgen Fixed Assets Management Software. 2025. URL: [https://newgensoft.com/sg/solutions/business-functions/finance-accounting/fixed-asset/](https://newgensoft.com/sg/solutions/business-functions/finance-accounting/finance-accounting/fixed-asset/).
5. Яловега Л.В. Облік витрат на ремонт та поліпшення основних засобів : бухгалтерський і податковий аспект. *Економічні науки. Серія: економіка та менеджмент, регіональна економіка, економічна теорія та економічна історія, облік і фінанси*. Луцький національний технічний університет. 2013. № 10(4). С. 460–466

Нашкерська Галина, Волощак Вікторія	
<i>Цифрова трансформація обліково-аналітичної системи підприємства та її вплив на управління</i>	185
Олексашенко Ярослав. Науковий керівник – Ліпський Роман	
<i>Особливості та нюанси обліку заробітної плати у 2026 році: організаційно-методичний аспект</i>	187
Олексієнко Тетяна	
<i>Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку</i>	189
Онищенко Оксана, Терновська Валерія	
<i>Використання М.Е.ДОС для автоматизації податкового обліку та звітності підприємства</i>	193
Пелех Уляна, Черненко Дарина, Дмитрук Софія	
<i>Посиленні ролі електронного документообігу та цифрових рішень в організації бухгалтерського обліку в умовах воєнного стану в Україні</i>	194
Перегуда Анна, Розгребельський Вячеслав	
<i>Удосконалення бухгалтерського обліку для цілей управління підприємством</i>	198
Петришина Дар'я. Науковий керівник – Дубініна Марина	
<i>Інформаційна функція бухгалтерського обліку у забезпеченні фінансової стабільності підприємства</i>	201
Пилипенко Ярослава. Науковий керівник – Сакун Аліна	
<i>Облікове відображення втрат та відновлення основних засобів підприємств в умовах воєнного стану</i>	203
Писаренко Тетяна, Ліпич Каріна	
<i>Характеристика нормативного забезпечення складання кошторисів установ охорони здоров'я</i>	206
Піддубна Вікторія. Науковий керівник – Овчарик Роман Юрійович	
<i>Трансформація аудиторської діяльності в умовах цифровізації системи управління підприємством</i>	209
Пікуль Світлана. Науковий керівник – Яловега Людмила	
<i>Перспективи використання технологій штучного інтелекту в обліку основних засобів</i>	212
Польовий Андрій. Науковий керівник – Сирцева Світлана	
<i>Організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом</i>	215
Пономарьова Наталія	
<i>Методологічні аспекти аудиту залишків на початок періоду під час виконання першого завдання з аудиту</i>	218

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

26 березня 2026 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, БРАЇЛКО АНГЕЛІНА, ШАБАТЬКО АННА

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 70 %.

1769

